

DEMOKRATSKI CENTAR NOVE NADE

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

**Lokalni
izbori
2012.**

Opć Izvještaj o ispunjenju obećanja načelnika

Lokalna uprava za kvalitet života građana

Ova publikacija je izrađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost D.C. Nove Nade i CCI i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije

Sadržaj

I Uvod	3
II O lokalnim izborima 2012. godine	5
2.1. Opšti podaci	5
2.2. O lokalnim izborima na području općine Novo Sarajevo	5
III Predizborna obećanja	7
3.1. Biografija načelnika	7
3.2. Predizborna kampanja	7
3.3. Pregled obećanja.....	8
IV Zaključak	12
4.1. Posebni dio – općina Novo Sarajevo.....	12
4.2. Opšti dio - svi posmatrani gradovi i općine.....	12

I Uvod

Centri civilnih inicijativa (CCI) su krajem 2010. godine započeli projekat „Lokalna uprava za kvalitet života građana – faza 2“, finansiran od strane Evropske unije, koji predstavlja svojevrstan unaprijeđeni nastavak prve projektne faze koja je trajala u periodu 2008. – 2010. god. Osnovni cilj projekta je da se unaprijedi kvalitet života građana u onim segmentima koji su u cijelosti i djelimično u nadležnosti i odgovornosti lokalne uprave, ili lokalna uprava realno može uticati na njihovo unaprjeđenje. Projekat je pokrenut u 14 općina BiH koje su izabrane na osnovu utvrđenih kriterijuma koji uključuju različit stepen razvijenosti, urbanu i ruralnu orientaciju, i teritorijalnu raznolikost¹.

Nadgledanjem rada lokalnih vlasti i kreiranjem baze podataka sa rezultatima nadgledanja uspostavlja se praksa nezavisnog praćenja rada lokalnih vlasti u kontekstu kvaliteta života građana, ali i stvara osnova za kontinuirano praćenje trendova u kvalitetu života građana.

Načelnici općina i lokalna administracija generalno treba da pokažu više menadžerskih sposobnosti i da ulože više napora da unaprijede kvalitet života običnog čovjeka, u svakom pogledu. U tom smislu, kroz ovaj Projekat provodi se niz aktivnosti u ciljnim općinama, koje bi trebale rezultirati odgovornijim i transparentnijim radom lokalne uprave.

Ono što je posebno zanimljivo, dio aktivnosti usmjeren je na pokretanje lokalnih kampanja, a u pravcu rješavanja problema na lokalnom nivou, koji budu identifikovani kroz pomenuti proces monitoringa lokalne uprave i kvaliteta života građana. U te kampanje uključeni su građani i lokalna udruženja.

Pored navedenih aktivnosti, žele se revitalizovati neke stare i uspostaviti nove mehanizme učešća građana u javnom životu i procesu donošenja odluka, da bi se istovremeno povećala dvosmjerna komunikacija sa građanima, a ne samo jednosmjerna, kojom se građanima samo plasiraju već gotove odluke i informacije, bez traženja povratne informacije i mišljenja.

Projekat afirmiše direktno uključivanje građana između ostalog i kroz forme odgovornosti i budžetske fokus grupe. Na Forumima odgovornosti načelnici imaju priliku da javnosti prezentuju будуće planove i referišu šta su uradili tokom svog mandata, a građani imaju priliku da postave pitanja o aktuelnim problemima u svojoj zajednici.

Osoblje na projektu tokom predizborne kampanje za lokalne izbore 2012. godine pratilo je predizborna obećanja i lokalne programe političkih partija odnosno kandidata za (grado)načelnike, a ista su objavljivana putem web stranice lokalnauprava.ba. U tom smislu, godinu dana kasnije, izlazimo i sa pregledom realizacije datih predizbornih obećanja, te

¹ Banja Luka, Tuzla, Novo Sarajevo, Mostar, Dobojski kanton, Pale, Foča, Trebinje, Bihać, Travnik, Široki Brijeg, Livno, Bijeljina i Zenica.

osnovnim karakteristikama same kampanje tokom lokalnih izbora, a na temelju 13 općina² i gradova u kojima je ona praćena. Ovime se žele podsjetiti građani, odnosno birači i cjelokupna javnost, na ono šta su, danas prvi ljudi pojedinih lokalnih uprava, govorili kao kandidati, a šta i uradili tokom prve godine mandata kao izabrani (grado)načelnici.

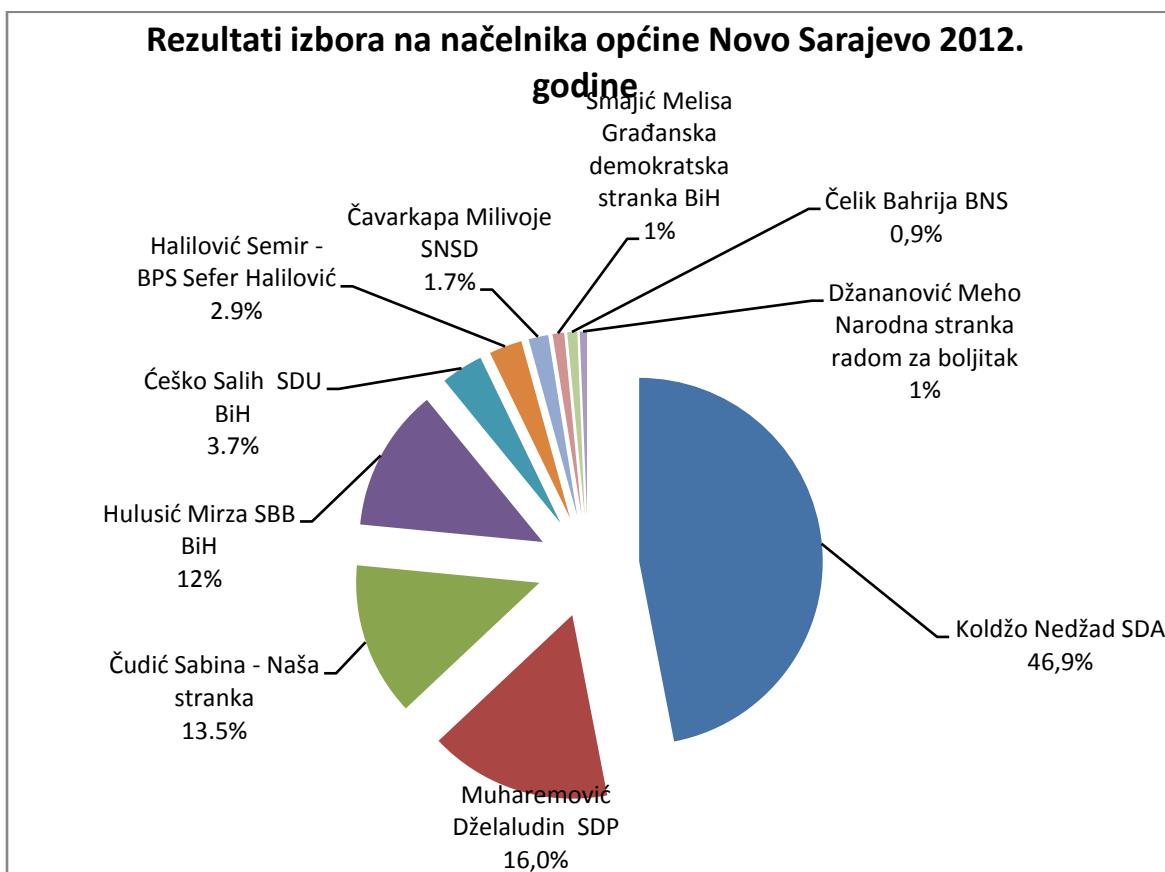
² U Gradu Mostaru nisu održani lokalni izbori 2012. godine.

II O lokalnim izborima 2012. godine

2.1. Opšti podaci

7. Čavarkapa Milivoje - SNSD
8. Smajić Melisa - Građanska demokratska stranka BiH
9. Čelik Bahrija - Bosanskohercegovačka narodna stranka –BNS
10. Džananović Meho - Narodna stranka radom za boljitetak

Na lokalne izbore u Novom Sarajevu je izašlo ukupno 27.946 birača od 67.364 koliko ih je registrovano, te je time ukupna izlaznost na lokalnim izborima u ovoj općini iznosila 41,48%, što predstavlja povećanje u odnosu na izbore 2008. godine kada je izlaznost bila 37,2%. Za načelnika općine Novo Sarajevo sa osvojenih 13.120 glasova, odnosno 46,9% izabran je Nedžad Koldžo, kome je ovo treći mandat po redu. Drugoplasirani je bio kandidat SDP -Muharemović Dželaludin koji je osvojio 4.484 glasa, odnosno 16%.

III Predizborna obećanja

3.1. Biografija načelnika

Nedžad Koldžo rođen je 13.11.1958. godine u Sarajevu, gdje je završio osnovnu i srednju mašinsku školu. Završio je Pravni fakultet, i trenutno je na master studiju Poslovnog prava. Prije funkcije općinskog načelnika obavljao je poslove šefa odsjeka na Institutu za hidrotehniku Građevinskog fakulteta. Načelnik Općine Novo Sarajevo, Nedžad Koldžo na mjesto općinskog načelnika imenovan je u oktobru 2006. godine nakon održanih prijevremenih izbora, a svoj drugi mandat načelnik Nedžad Koldžo obnovio je na lokalnim izborima održanim u oktobru 2008. Godine. Član je SDA od osnivanja i predsjednik Općinskog odbora SDA Novo Sarajevo. Bio je vijećnik u Novom Sarajevu, obavljao dužnost predsjedavajućeg Općinskog vijeća Novo Sarajevo, a bio je i vijećnik Gradskog vijeća Grada Sarajeva. U okviru navedenih aktivnosti pored redovnih poslova bio je imenovan član Komisija Općinskog vijeća, Gradskog vijeća kao i član Saveza općina i gradova FBiH. Svoj program rada temelji na provođenju politike transparentnosti i zakonitosti u vršenju svih poslova u interesu lokalne zajednice. Želi da Općina Novo Sarajevo bude lokalna zajednica ugodnog življenja.

3.2. Predizborna kampanja

Kada je riječ o samoj predizbirnoj kampanji u Općini Novo Sarajevo, stari-novi načelnik Nedžad Koldžo nije davao puno obećanja, već je samo naglasio i podsjetio građane Općine Novo Sarajevo na urađena 430 projekata iz različitih segmenata lokalne zajednice koje su znatno unaprijedile život svih građana općine, te naglasio da se neće zaustaviti na tome, već da će uz saradnju s građanima i dalje težiti ka još boljim životnim standardima. Slogan koji je obilježio kampanju SDA u Novom Sarajevu je „I dalje zajedno za naše Novo Sarajevo“ . Načelnik Koldžo se odazivao na pozive medija, kao i na javne debate sa ostalim kandidatima za načelnika. Međutim, debata organizovana od strane Centra za promociju civilnog društva (CPCD), otišla je u neželjenom smjeru, te tako izmakla kontroli i rezultirala njenim naglim napuštanjem učesnika(nekolicina prisutnih građana su svojim neprikladnim uzvikivanjem ometali debatu). Koldžo je izdao i javno saopštenje povodom ovoga. Što se tiče protukandidata na izborima Koldžo je za njih rekao da ne samo da ne poznaju nadležnosti općine, već apsolutno ne znaju ni čitati budžet ni usvojene strateške dokumente. Da se nisu udostojili ni informisati šta je sve realizovano, kao i planirano, pa su u svojim predizbornim kampanjama masovno neargumentovano kritikovali rad općine, hvalili se da će realizovati ono što je već urađeno ili pripremljeno za realizaciju, obećavali da će uraditi ono za šta su do sada već imali priliku kao vijećnici ili uposlenici drugih izvršnih organa.Načelnik Koldžo je imao i web stranicu www.nacelnik.ba na kojoj su se mogle naći aktualne informacije sa predizbornih aktivnosti, kao i seriju fotografija kojima je predstavljeno ono što je načelnik uradio tijekom proteklih godina, te ukratko ono što planira uraditi u naredne 4 godine.

3.3. Pregled obećanja

U nastavku slijedi pregled obećanja evidentiranih u predizbornom periodu i stepen ispunjenosti istih:

1. Izgradnja ambulante na Hrasnom Brdu

Izvor:<http://www.zurnal.info/novost/16512/izgradit-cemo-jos-jednu-ambulantu-i-centar-za-zdravo-starenje>

U intervjuu za list Žurnal načelnik je nabrajajući prioritete naveo i ovo pitanje

Stepen ispunjenja:

nije ispunjeno ispunjeno u potpunosti djelimično ispunjeno

Strategijom razvoja Općine Novo Sarajevo do 2015. godine planirana je gradnja ambulante u naselju Hrasno Brdo. Na području Općine, prema postojećem rasporedu pokrivenosti primarnom zdravstvenom zaštitom, nije pokriveno naselje Hrasno Brdo. Projekt gradnje ambulante na Hrasnom Brdu ne predviđa samo obogaćivanje ovog područja zdravstvenom ustanovom, jer bi zgradu osim ambulante, činile i prostorije Mjesne zajednice i raznih udruženja. Općina je ranije otvorila realizaciju ovog projekta, ali investitor je u potpunosti zakazao pa je došlo do izmjene projekta iz korijena. Važno je napomenuti da će u izgradnji ovog objekta vjerovatno imati i značajnu podršku Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo. Trenutno se radi planska dokumentacija.

2. Projekat Južne longitudinale i ronda

Izvor:<http://translate.google.ba/translate?hl=bs&sl=sr&u=http://www.sac.net/&prev=/search%3Fq%3Dsa.c.net%26biw%3D1520%26bih%3D708>

U intervjuu za list Žurnal načelnik je nabrajajući prioritete naveo i ovo pitanje.

Stepen ispunjenja:

nije ispunjeno ispunjeno u potpunosti djelimično ispunjeno

Realizacija u toku, Kanton kasnio sa uplatom, radi se, ne željenom dinamikom, i na zadnjoj sjednici OV Novo Sarajevo, 31. oktobru 2013. vijećnici su tražili da se uputi dopis Direkciji za ceste zbog kašnjenja u izvođenju radova. Što se tiče Ronda, do kraja godine bi trebalo da se raspiše poziv za odabir izvođača.

3. Rekonstrukcija objekta „Pionirski centar Boško Buha“

Izvor:<http://translate.google.ba/translate?hl=bs&sl=sr&u=http://www.sac.net/&prev=/search%3Fq%3Dsa.c.net%26biw%3D1520%26bih%3D708>

U intervjuu za list Žurnal načelnik je nabrajajući prioritete naveo i ovo pitanje

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

U svim strategijama razvoja općine Novo Sarajevo obnova Doma Boško Buha uvijek je visoko na ljestvici prioriteta. Najveći problem uspješno su riješili. Naime, ovaj objekat vraćen je u vlasništvo općine koja sada može pristupiti njegovoj rekonstrukciji. Centar je nekada dograđivan, mnoge procedure nisu ispoštovanje prilikom dodatnih radova. Ono što je posebno interesantno jeste činjenica da će ovaj Dom biti namijenjen djeci do deset godina, jer se općina u proteklom periodu susrela upravo s nedostatkom prostora druženje djece ove starosne dobi. Sada se čeka novac, dokumentacija kompletirana, početkom naredne godine bi trebalo da krenu radovi. Papiri spremni, novac obezbjedjen. 180 000 izdvojeno iz 2013.

4. Realizacija projekta izgradnje bazena zatvorenog tipa u naselju Hrasno

Izvor:<http://translate.google.ba/translate?hl=bs&sl=sr&u=http://www.sac.net/&prev=/search%3Fq%3Dsa.c.net%26biw%3D1520%26bih%3D708>

U intervjuu za list Žurnal načelnik je nabrajajući prioritete naveo i ovo pitanje

Stepen ispunjenja:

☒	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
-------------------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

Za izgradnju zatvorenog bazena završene sve pripremne radnje, čeka se novac. Tokom 2013. godine iz lokalnog budžeta izdvojeno je 3.952 KM. Ukupna vrijednost investicije iznosi 1,5 miliona KM.

5. Uređenje sportsko – rekreativne zone Park – šuma Hum

Izvor:<http://translate.google.ba/translate?hl=bs&sl=sr&u=http://www.sac.net/&prev=/search%3Fq%3Dsa.c.net%26biw%3D1520%26bih%3D708>

U intervjuu za list Žurnal načelnik je nabrajajući prioritete naveo i ovo pitanje

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

U proteklom periodu u požaru izgorilo je 2 hektara šume. Do sada je urađena sanacija požarišta i urađeno djelimično pošumljavanje, zasađeno je 4.100 sadnica. Izgrađena je saobraćajnica koja povezuje naselja Gornji Velešići i objekt repetitora Hum. Izgrađen je, također, dio kanalizacionog sistema za prihvat i odvodnju voda, a ukupna vrijednost tih investicija iznosi oko 750.000 KM. U saradnji sa "Sarajevo-šumama", koje gazduju ovim prostorom, do sada je u više navrata čišćen teren i sađeno je drveće, a postavljeno je i oko 30 natkrivenih odmorišta. U Općini navode da su otkupili dio zemljišta na kojem je planirana izgradnja ugostiteljskog objekta s pratećim sadržajima.

6. Razvijanje mreže centara za zdravo starenje izgradnjom novog Centra u Velešićima

Izvor:<http://translate.google.ba/translate?hl=bs&sl=sr&u=http://www.sac.net/&prev=/search%3Fq%3Dsa.c.net%26biw%3D1520%26bih%3D708>

U intervjuu za list Žurnal načelnik je nabrajajući prioritete naveo i ovo pitanje

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒ X	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	---------------------------------------	----------------------

Konkurs za izbor izvođača radova je raspisan u oktobru, objekat bi trebao do sredine 2014. godine da bude u funkciji.

7. Rekonstrukcija stadiona Grbavica po standardima FIFE i UEFE

Izvor:<http://translate.google.ba/translate?hl=bs&sl=sr&u=http://www.sac.net/&prev=/search%3Fq%3Dsa.c.net%26biw%3D1520%26bih%3D708>

U intervjuu za list Žurnal načelnik je nabrajajući prioritete naveo i ovo pitanje

Stepen ispunjenja:

☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒ X	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	---------------------------------------	----------------------

Općina je do sada izdvojila sredstva za izradu idejnog projekta. Činjenica je da ova veliki projekat i zahtjeva učešće svih nivoa vlasti –Kanton i Federacije su takođe obećali učešće u ovom projektu. Stadion bi koštao između 15 i 20 miliona maraka što je za svaki nivo vlasti pojedinačno previše. I kanton i Federacija su načelno podržali projekat, a općina Novo Sarajevo pristupila je izradi idejnog projekta kojim su otklonjene i neke prostorne dileme. Angažovana je firma koja je već imala iskustvo gradnje stadiona na Otoci i tako je stvorena osnova za nastavak ove priče. Ukoliko bi se ove ideje i priče sproveli u djelo i krenulo u izgradnju Grabavice, bio bi to prvi put da se u našoj zemlji primjenjuje Zakon o javnom – privatnom partnerstvu. Općina nikada neće odustati od ideje učešća u gradnji

stadiona. Problem je što se Ministri na raznim nivoima često mijenjaju pa se onda i stvara situaciju da nešto što je već dogovorenog s jednim ministrom, ponovo se mora dogovarati s drugim, novim ministrom.

8. Rješavanje problema prevelikog broja pasa latalica na ulicama

Izvor:<http://translate.google.ba/translate?hl=bs&sl=sr&u=http://www.sac.net/&prev=/search%3Fq%3Dsa.c.net%26biw%3D1520%26bih%3D708>

U intervjuu za list Žurnal načelnik je nabrajajući prioritete naveo i ovo pitanje

Stepen ispunjenja:

☒	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☐	djelimično ispunjeno
-------------------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------

Problem prevelikog broja pasa latalica na ulicama općine i dalje je evidentan. Ovdje se javlja problem nadležnosti. No, i ono što se moglo uraditi u skladu s nadležnostima općine teško je realizovati jer općina kao i sve druge institucije u zemlji, tek sada u punom kapacitetu osjeća posljedice ekonomске krize. Prema riječima načelnika, problem je što oni koji bi ovaj posao trebali raditi očito ga ne rade kako treba.

9. Sportska dvorana

Izvor:<http://translate.google.ba/translate?hl=bs&sl=sr&u=http://www.sac.net/&prev=/search%3Fq%3Dsa.c.net%26biw%3D1520%26bih%3D708>

U intervjuu za list Žurnal načelnik je nabrajajući prioritete naveo i ovo pitanje

Stepen ispunjenja:

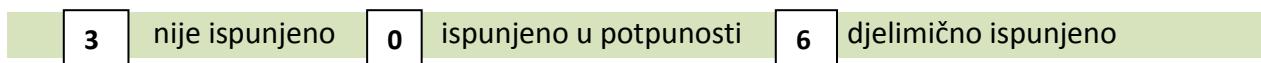
☐	nije ispunjeno	☐	ispunjeno u potpunosti	☒	djelimično ispunjeno
--------------------------	----------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------------	----------------------

Načelnik Općine Novo Sarajevo Nedžad Koldžo, direktorica Zavoda za izgradnju Kantona Sarajevo Ljiljana Pelidija i Mustafa Duraković, direktor firme "Unigradnja", jula 2013. godine potpisali su Aneks Ugovora o nastavku izvođenja radova na izgradnji sportske dvorane. Naime, ovim Aneksom ugovora, za šta je Općina Novo Sarajevo izdvojila sredstva u iznosu od 200. 000 KM, radit će se vanjsko uređenje ispred dvorane, odnosno trase koje ujedno predstavljaju i ravni krov za prostor streljane i kuglane, zatim priprema tribina za ugradnju sjedalica, te dovršetak građevinsko – zanatskih radova na etažama: prizemlje, prvo i drugo južno krilo, uključujući i epoksidni pod u sali za fitness. Općinski načelnik Nedžad Koldžo, u svom obraćanju istakao je da je do sada za izgradnju sportske dvorane na Grbavici, Općina Novo Sarajevo uložila oko 5. 700. 000 KM, što su isključivo sredstva Općine, a jedino od viših nivoa vlasti ko je potpomogao izgradnju ovog objekta je Ministarstvo kulture i sporta KS. Radovima koji su predviđeni potpisivanjem ovog Aneksa Ugovora realizirat će se više od 90% radova, nakon čega će biti potrebno obezbijediti sredstva za opremanje dvorane.

IV Zaključak

4.1. Posebni dio – općina Novo Sarajevo

Nakon godine dana od završetka lokalnih izbora u Novom Sarajevu napravljen je prijесек stanja ispunjenosti prikupljenih obećanja.

Obećanja Nedžada Koldže uglavnom se odnose na velike infrastrukturne projekte za čiju realizaciju je neophodan duži vremenski period. Davanje „velikih“ obećanja dovelo je do toga da nakon prve godine mandata nije došlo do ispunjenja ni jednog obećanja. Važno je napomenuti da je mali broj onih koja nisu ispunjena, najveći je broj onih čija realizacija je u toku.

Statistika koja je predstavljena na ovaj način ne može biti iskorištena za direktno poređenje sa rezultatima drugih gradonačelnika i načelnika općina jer nisu svi oni dali isti broj obećanja. Drugo, ispunjenje datih obećanja zahtijeva različite vremenske i finansijske okvire, a sva obećanja nemaju ni istu važnost za građane. Izvještaj služi skretanju pažnje javnosti, prvenstveno na lokalnom nivou, na obećanja koja su data građanima pred izbore. Javnost treba održati budnom za praćenje realizacije tih obećaja a odgovornost onih koji su obećanja dali treba prepoznati u mjeri ispunjenja datih obećanja.

4.2. Opšti dio - svi posmatrani gradovi i općine

Posmatrano sumarno, opšta ocjena predizborne kampanje koju su političke partije i kandidati provodili za lokalne izbore 2012. godine je da ona nije donijela ništa novo u načinu komunikacije sa biračima. Rijetki su bili primjeri inovativnih pristupa, iako je primijetan blagi rast korišćenja informaciono-komunikacionih tehnologija, uglavnom društvenih mreža za obraćanje biračima mlađe životne dobi. Nešto drastičniji primjeri bili su netipični video spotovi na internetu kod pojedinih kandidata za načelnike u Bijeljini i Zenici, a jedan od kandidata je i diskvalifikovan iz izborne trke od strane CIK-a, zbog korišćenja pornografskog sadržaja na sopstvenoj web stranici. Kao i ranije, okosnicu predizborne kampanje u velikom broju općina činile su bandere i asfalt. Manji broj primjera sa terena govorio je o „kampanji na mikronivou“ i razgovorima 1:1, koja je podrazumijevala sastanke kandidata na terenu sa manjim grupama građana iz neke ulice, često u dvorištima, kućama i ugostiteljskim objektima. Mnogo češći i tipičniji primjeri su bili sastanci na nivou jedne mjesne zajednice ili većeg naselja.

Među 13 posmatranih gradova i općina, u njih 7, pobjednički kandidati uopšte nisu imali javne i biračima dostupne bilo lične bilo stranačke predizborne programe koji su se odnosili na datu općinu, dok su u 6 gradova i općina ti programi bili dostupni. Najobimniji takav program među

posmatranim gradovima i općinama. odnosno pobjedničkim kandidatima, imao je kandidat za gradonačelnika Trebinja ispred koalicije „Zajedno za Trebinje“, sa 72 predizborna obećanja, od kojih se 52 mogu svrstati u relativno jasna i mjerljiva, dok su ostala bazirana na uopštenim političkim frazama i očekivanim rezultatima koje je teško izmjeriti. Nasuprot ovom primjeru, među posmatranim gradovima i općinama postoje i kandidati za (grado)načelnike koji su izbore dobili sa malim brojem obećanja i bez dostupnih predizbornih programa, kao što su Zenica, Doboј i Travnik.

U poređenju sa ranijim izbornim godinama, a na temelju izvještaja o predizbornim obećanjima drugih organizacija, kandidati su ovaj put bili nešto oprezniji u davanju predizbornih obećanja, pa su formulacije u velikom broju slučajeva bile uopštene i teško mjerljive. Tamo gdje su bile dovoljno precizne, nisu ih pratili bilo kakvi vremenski rokovi koji bi definisali vrijeme realizacije odnosno ispunjenja predizbornih obećanja. Među posmatranim gradovima i općinama, specifičan fenomen predstavlja Općina Zenica, gdje je pobjednički kandidat za načelnika općine izbore dobio sa 65%, odnosno više od 29.000 glasova birača, a da uopšte nije davao bilo kakva predizborna obećanja, niti je tokom svog ranijeg mandata unaprijed objavljivao planove rada sa projektima i agendum kojom će se baviti za vrijeme neke od budžetskih odnosno kalendarskih godina tokom svog mandata.

Sličan fenomen je i Grad Doboј, gdje je pobjednički kandidat izašao u javnost sa izuzetno malim brojem konkentih predizbornih obećanja, od kojih je značajan dio u momentu iznošenja već bio realizovan na terenu, a istovremeno odnio absolutnu pobjedu na lokalnim izborima 2012. Dodatni fenomen vezan za ove dvije lokalne zajednice je i da pobjednički kandidati nisu ispoljavali sklonost ka velikom broju medijskih nastupa i duela putem medija ili javnih događaja. Ovakvi fenomeni otvaraju prostor za neka nova istraživanja koja bi se mogla baviti kako ponašanjem birača, tako i praktičnom stranačkom metodologijom za prikupljanje glasova koje je možda u nekim situacijama i van okvira propisanih izbornim pravilima i propisima.

Posebnu temu svakako predstavlja korišćenje javnih resursa u svrhe predizborne kampanje, što se uglavnom podvodilo pod redovne aktivnosti onih koji su na izbore izašli sa pozicije vlasti. Ovakav odnos vlastodržaca sve se manje i prikriva od javnosti, pa se tako bilježe slučajevi da visokopozicionirani lokalni dužnosnici nakon izbora 2012. daju medijske izjave sa konstatacijom da u budžetu za 2013. nema značajnog udjela kapitalnih investicija jer nije u pitanju izborna godina! Takav primjer bilježimo u Bijeljini, a slične izjave koje indirektno potvrđuju korišćenje javnih resursa u predizborne svrhe se ponavljaju i tokom javne rasprave o lokalnom budžetu za 2014. godinu. Još jedan indikator mogućeg trošenja javnih resursa u svrhu predizborne kampanje su i kreditna zaduženja koja se realizuju nekoliko mjeseci pred izbore. Takav slučaj bilježimo u Doboјu, gdje se lokalna zajednica zadužila u visini od 10 miliona KM 2012. godine, a prema izjavama odbornika lokalne skupštine, sredstva su potrošena za 3-4 mjeseca na infrastrukturu. Upravo infrastruktura bila je ključni stub kampanje kandidata za gradonačelnika i tada i sada aktuelnog gradonačelnika.

Jedno od često ponavljanih predizbornih obećanja novog-starog gradonačelnika Bijeljine je udvostručavanje sredstava za Agrarni fond, dok je rezultat datog predizbornog obećanja nakon izbora bilo u stvari smanjenje u odnosu na 2012. godinu. Ipak, obimni infrastrukturni radovi na terenu, početak projekta gasifikacije i nastavak drugih započetih projekata iz ranijeg mandata bili su pozitivna refleksija datih predizbornih obećanja. Predizborna obećanja pobjedničkih kandidata u Novom Sarajevu, Širokom Brijegu i Livnu uglavnom su se bazirala na dovršetak ranije započetih većih infrastrukturnih projekata za koje je potreban veći vremenski period, pa tako u Novom Sarajevu nije zabilježeno ni jedno predizborno obećanje ispunjeno u potpunosti, dok je većina djelimično ispunjena. Među najopreznijim kandidatima kada je u pitanju davanje predizbornih obećanja bio je novi načelnik Foče, koji je davao manje zahtjevna i konkretna obećanja, pa je od 9 obećanja koja smo zabilježili u potpunosti i ispunio 7 već u prvoj godini mandata, dok su 2 djelimično ispunjena. Među posmatranim općinama, najsistematičniji pristup u kampanji, sa obećanjima koja su se poklapala sa dugoročnom vizijom razvoja lokalne zajednice, zadanim rokovima i dinamikom aktivnosti na terenu, primijećen je kod pobjedničkih kandidata u Tuzli, Banjaluci i Bihaću.

Gledano zbirno za svih 13 posmatranih gradova i općina, od 156 zabilježenih predizbornih obećanja, u potpunosti je ispunjeno 39 ili 25%; djelimično ispunjeno, odnosno započet rad na realizaciji istih - 65 ili 42%; dok uopšte nije ispunjeno 52, ili 33%. Ovakvi podaci potvrđuju veću opreznost u davanju predizbornih obećanja u odnosu na ranije godine, kako u kvantitativnom smislu odnosno broju datih obećanja, tako i u kvalitativnom smislu, odnosno značaju i vrijednosti koje neko predizborno obećanje, tj. konkretan projekt na terenu, nosi u finansijskom i svakom drugom smislu.

Predstavljene informacije o ispunjenju predizbornih obećanja ne mogu direktno i plastično služiti za međusobno upoređivanje rezultata (grado)načelnika iz više razloga. Jedan razlog je to što svi oni nisu dali isti broj obećanja. Zatim, ispunjenje datih obećanja zahtjeva različite vremenske i finansijske okvire. Takođe, međusobna uporedivost obećanja nije moguća, jer nemaju sva istu težinu, bilo po uticaju na kvalitet života građana, bilo u smislu resursa potrebnih za njihovu realizaciju. Ovi izvještaji služe da skrenu pažnju, katkad zaboravne i uspavane javnosti, na obećanja data pred lokalne izbore, te da građanima bude stalni podsjetnik na ono što su njihovi izabrani predstavnici javno iznijeli kao ključne elemente svog rada u tekućem mandatu. Istovremeno, izabranim predstavnicima treba da pošalje višestruku poruku – da budu odgovorni prema biračima i da stojeiza svojih riječi, ali i da tokom predizborne kampanje građanima više ne prodaju priče o projektima i aktivnostima koje ne mogu da ispune. Jeftini politički poeni pred izbore više jednostavno ne smiju biti opcija. Smisao demokratskih izbora jeste glasanje za one kandidate koji nude program za rješavanje problema direktno vezanih sa kvalitetom života građana. Dosljednost u provođenju takvog programa, odnosno jasnih i mjerljivih obećanja datih građanima, treba biti ključ pri donošenju odluke svakog birača.